

Vaše kariéerní dráha v oblasti vědy a výzkumu je velice pestrá. Vzpomínáte si však, jaký byl prvotní podnět, který Vás nasměroval tímto směrem? Proč vůbec věda, a proč zrovna chemie a biochemie?

Naprostá náhoda. Po maturitě jsem se hlásil na studium fotografie na FAMU, ale nedostal jsem se. Hrozilo, že půjdu na dva roky na vojnu a VŠCHT v Praze byla poslední možnost. Překvapivě mne to ale začalo bavit více než fotografie a nakonec jsem skončil u organické chemie, protože mi to připadalo jako nejzajímavější. Po skončení vysoké školy jsem chtěl jít na postdoktorální studium a doufal jsem, že kombinace organické chemie a biochemie bude ideální. Nakonec mne práce zavedla do oblasti více molekulární biologie a v té jsem potom vytrval.

Myslíte, že je o vědeckou činnosti mezi mladými lidmi v současnosti zájem nebo jí hrozí stagnace/úpadek? Jakou motivaci dáváte svým žákům, aby se věda stala vášní i pro ně?

Nejsem zastáncem rčení „jo za nás to bylo jinak“. Myslím si, že procento lidí, které skutečně zajímá věda, je v podstatě konstantní napříč generacemi. Mění se podmínky pro jejich práci, ale žádná stagnace nehrozí. Motivace – snažím se dávat každému na výběr, dávat možnosti, vysvětlit světlé a stinné stránky každé z možností. Samotná volba je ale na každém.

Zkušenosti jste sbíral i na pracovištích v USA a Německu. Jak moc se liší české vědecké prostředí od toho zahraničního? Je něco, co Vás tehdy u zahraničních kolegů překvapilo či obohatilo? Získal jste zkušenosti a vědomosti, které byste u nás získával obtížněji?

Moje zkušenosti jsou již dosti zastaralé. Ale jedno platí pořád. V USA je hlavní odpověď na vědeckou otázku a vědci se nebojí jít i do oblastí mimo jejich základní expertizu proto, aby odpověď získali. Tedy, i když vzděláním například lékař se nebojí „fušovat“ do fyziky. To u nás není tak časté. Co se prostředí týče – není to otázka země, ale konkrétního pracoviště. Jsou skvělá pracoviště u nás nebo v zahraničí a platí to i obráceně. Pro mne byla hlavní zkušenost v tom, že člověk se musí soustředit a dokončovat to, co nakousnul. A ne začínat mnoho věcí a nic pořádně neukončit.

Máte za sebou i působení v managementu společností Sigma-Aldrich a Merck. Jaká to byla zkušenost - ve srovnání s prací v akademické sféře?

Zkušenost k nezaplacení. Pochopení toho, jak funguje trh, jak funguje hodnota společnosti, pochopení motivace zaměstnanců. A hlavně, naučil jsem se vlastně novému jazyku. Jazyk vědců je totiž jiný než jazyk byznisu. Tím samozřejmě nemyslím jazyk jako takový, ale motivace na jedné a na druhé straně.

Věnoval jste se hodně výzkumu v oblasti rakoviny prsu. Jak hodnotíte posun v léčbě v posledních deseti, dvaceti letech? Jakých zjištění jste se v rámci výzkumu dosáhl? Uplatnily se některá v praxi?

Samozřejmě dosáhlo se obrovského pokroku. Jednak v diagnostice, ale také v terapii. Úplnou revolucí jsou některá biologická, cílená léčiva. Spolu s tím rozvoj presonalizované medicíny. Z hlediska mé práce – tam si myslím je ještě hodně dlouhá cesta, kterou já už asi nebudu mít šanci dokončit.

Pokud můžete jmenovat některé úspěchy, na které jste nejvíce hrdý ve své vědecko-výzkumné dráze, které by to byly?

Ve své době jsem byl jediný, kdo měl k dispozici protilátku proti jednomu proteinu. Díky spolupráci s řadou kamarádů se podařilo ji získat. Nyní je to již běžné, ale v té době to bylo unikátní. A pak asi vyřešení jedné 3D struktury proteinu. Zase, nyní to je již téměř rutinní věc, ale před 20 lety to tak běžné nebylo.

Působíte také jako profesor na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze. Co pro Vás znamená pedagogická činnost? Jací jsou dnešní studenti – jsou jiní, než když jste na VŠ chodil Vy?

Pedagogická činnost je pro mne plnění si dluhu. Získal jsem vzdělání a získal jsem zkušenosti. To dlužím a tak nyní mohu zase to samé předávat dál. A studenti jsou pořád stejní. Vždy jsou někteří, kteří mají talent a pílí, někteří, kteří mají pílí a někteří, kteří nemají ani jedno ani druhé.

V posledním desetiletí se věnujete technologickému transferu.

Jak byste pro laika tento proces popsal?

Podle mne to je to nejzajímavější, co člověk může dělat. Propojovat vědecké výsledky s komerční praxí. Tedy snažit se pomáhat naplňovat jeden ze smyslů vědecké práce.

Jaké velké objevy podle Vás mohou v blízké době ve farmacii přijít? A jakým významným technologiím právě nyní pomáháte do praxe (pokud je možné to veřejně říci)?

Veliký rozmach zažívá oblast e-health. Jedná se vlastně o využití informačních technologií v monitoringu onemocnění, případně v časně diagnostice. Myslím si, že toto odvětví do deseti let výrazně změní kvalitu medicíny. Z hlediska farmacie je asi hlavním směrem korelace genetických informací, způsobu léčby a použitých farmak. Tedy personalizovaná medicína. Dalo by se říci, že léků máme spoustu, ale nepoužíváme je optimálním způsobem. Z hlediska nových léčiv se dá očekávat silnější nástup genových terapií spolu s rozvojem biologických léčiv. Nicméně ani klasická, syntetická léčiva nebudou stagnovat. Ukazuje se, že řada cílů na úrovni regulace exprese je ovlivnitelná malými molekulami.